

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 20C/12/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8122201768
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marek Bujňák
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2022:8122201768.1

Uznesenie

Okresný súd Prešov v právnej veci žalobkyne: T. Š. C., G.. XX.XX.XXXX, K. L. - L. XX, XXX XX L., U. A., proti žalovanému: Š. C., G.. XX.XX.XXXX, K. L., XXX XX L., U. A., o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, takto

rozhodol:

I. Žalovanému Š. C., G.. XX.XX.XXXX zakazuje približovať sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov s tým, že pokiaľ by títo boli spoločne predvolaní na procesné úkony súdu v priestoroch budovy súdu, alebo na akékoľvek iné procesné úkony orgánov činných v trestnom konaní, alebo iných orgánov verejnej moci v priestoroch nimi určených sa na dobu vykonávania jednotlivých procesných úkonov tento zákaz nevzťahuje.

II. Žalovanému Š. C., G.. XX.XX.XXXX zakazuje vstupovať do rodinného domu súpisne číslo XX na pozemku na parcele č. XXX a na príľahlé pozemky na parcelách č. XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX Q. XXX v obci L. zapísané na LV XXX, okres O., obec L., C..Ú.. L..

III. Žalovanému Š. C., G.. XX.XX.XXXX sa zakazuje približovať sa k hranici pozemku na parcelách č. XXX, XXX, XXX/X, XXX/X, XXX/X, XXX, XXX Q. XXX v obci L. zapísané na LV XXX, okres O., obec L., C..Ú.. L. na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov.

IV. Žalovaný Š. C., G.. XX.XX.XXXX je povinný zdržať sa akýchkoľvek ponižujúcich, zosmiešňujúcich a urážlivých prejavov voči žalobkyni.

V. Žalovaný Š. C., G.. XX.XX.XXXX je povinný zdržať sa zhotovenia akýchkoľvek obrazových a zvukových záznamov osoby žalobkyne.

VI. Nariaďuje kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadených povinností vo vzťahu k žalobcovi 1) technickými prostriedkami - osobným identifikačným zariadením kontrolovanej osoby, zariadením na určenie polohy kontrolovanej osoby a zariadením varovania blízkosti chránenej osoby.

VII. Ukladá žalovanému podrobiť sa a strpieť inštaláciu hore uvedených technických prostriedkov a za uvedeným účelom dostaviť sa na Okresnom súde Prešov k mediačnému a probačnému úradníkovi neodkladne najbližší pracovný deň po doručení tohto uznesenia.

VIII. V prevyšujúcej časti návrh zamietá.

IX. Žalobkyňa má voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

X. Žalovaného Š. C., G.. XX.XX.XXXX poučuje, že môže podať žalobu o navrátenie do pôvodného stavu alebo žalobu o náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia a to ako žalobca proti T. Š. C., G.. XX.XX.XXXX ako žalovanej.

o d ô v o d n e n i e :

1. Dňa 16.02.2022 podala žalobkyňa na tunajší súd návrh na nariadenie neodkladného opatrenia voči žalovanému spočívajúci v zákaze priblíženia sa k nej, zákaze vstupe do obydľia, v zákaze zdržania sa ponižujúcich verbálnych prejavov, zhotovenia akýchkoľvek obrazových a zvukových záznamov.

2. Návrh na nariadenie neodkladného opatrenia odôvodnila tým, že žalovaný je jej plnoletý syn. Dlhodobu sa voči nej správa násilne, prenasleduje ju, nadáva jej, správa sa k nej ponižujúco a neúctivo, obťažuje ju svojim správaním. Žalobkyňa má trvalý pobyt v rodinnom dome v obci L.. V roku 2003 kúpil jej bývalý manžel susediaci pozemok, pričom žalovaný sa tam často zdržuje. Neustále na žalobkyňu vykrikuje rôzne urážky, natáča si ju na mobilný telefón a počúva o čom sa rozpráva a následne to komentuje. Ak sa priblíži k plotu tak na ňu pľuje, polieva ju vodou, strieka na ňu slzný plyn a stalo sa, že na pozemok hádzal petardy. Robí hluk, nahlas si púšťa rádio a megafónom na ňu vykrikuje. Oslovuje ju krstným menom, fotografuje si ju a natáča bez jej súhlasu. Vstupuje na ich pozemok a na štedrý večer poškodil bráničku. Vbehol na pozemok, sotil ju tak, že spadla na zem. Vyhrážal sa jej, že ju ostríhá a šermoval pri tom nožom. Uvedené sa deje dlhodobo. V minulosti sa voči nemu viedlo priestupkové konanie, kedy bol uznaný vinným. Dňa 12.11.2021 na okraji lesa prišiel žalovaný a začal si žalobkyňu natáčať na mobilný telefón. Následne vybral fotoaparát a začal si ju fotiť. Keď mu povedala, aby s tým prestal tak vybral slzný sprej a nastriekal jej ho do očí. Začala ju páliť celá tvár, opuchla a nedokázala pre bolesť otvoriť oči. L. G. ju odviezol na pohotovosť. Dňa 27.12.2021 podala trestné oznámenie. Nevhodné správanie žalovaného je aj zdokumentované v konaní 8C/212/2013. Žalobkyňa na preukázanie svojich tvrdení pripojila listinné dôkazy a svoj návrh podrobne špecifikovali.

3. Podľa § 324 ods. 1 CSP, pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení, súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

4. Podľa § 325 ods. 1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo ak je obava, že exekúcia bude ohrozená.

5. Podľa § 325 ods. 2 písm. d) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala.

6. Podľa § 325 ods. 2 písm. d), e), f), g) a h) CSP, neodkladným opatrením možno strane uložiť najmä aby niečo vykonala, niečoho sa zdržala alebo niečo znášala, nevstupovala dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivá z násillia, nevstupovala alebo iba obmedzene vstupovala do domu alebo bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde býva, zdržiava sa alebo ktoré pravidelne navštevuje osoba, ktorej telesnú integritu alebo duševnú integritu svojím konaním ohrozuje, písomne, telefonicky, elektronickou komunikáciou alebo inými prostriedkami úplne alebo čiastočne nekontaktovala osobu, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť takým konaním ohrozená, sa na určenú vzdialenosť nepribližovala alebo iba obmedzene približovala k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jej konaním ohrozená.

7. Podľa § 325 ods. 3 CSP, za podmienok ustanovených osobitným predpisom môže súd nariadiť kontrolu dodržiavania neodkladným opatrením nariadenej povinnosti technickými prostriedkami.

8. Podľa § 326 ods. 1 CSP, v návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia sa popri náležitostiach žaloby podľa § 132 uvedie opísanie rozhodujúcich skutočností odôvodňujúcich potrebu neodkladnej úpravy pomerov alebo obavu, že exekúcia bude ohrozená, opísanie skutočností hodnoverne osvedčujúcich dôvodnosť a trvanie nároku, ktorému sa má poskytnúť ochrana a musí byť z neho zrejmé, akého neodkladného opatrenia sa navrhovateľ domáha.

9. Podľa § 329 ods. 1 veta prvá CSP, súd môže rozhodnúť o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia aj bez výsluchu a vyjadrenia strán a bez nariadenia pojednávania.

10. Podľa § 332 ods. 2 CSP, ak to povaha veci pripúšťa, súd môže nariadiť neodkladné opatrenie, ktorého obsah by bol totožný s výrokom vo veci samej.

11. Podľa § 337 ods. 1 a 2 CSP, ak súd nariadi neodkladné opatrenie pred začatím konania a ak navrhovateľovi povinnosť podľa § 336 ods. 1 neuloží, poučí strany, ktorým sa neodkladným opatrením ukladá určitá povinnosť, že môžu podať žalobu vo veci samej a o právnych následkoch s tým spojených. Lehotu na podanie žaloby súd neurčuje. Súd vo výroku uznesenia podľa odseku 1 uvedie strany a predmet konania vo veci samej. Konanie vo veci samej sa môže týkať aj nárokov na navrátenie do pôvodného stavu alebo nárokov na náhradu škody alebo inej ujmy spôsobenej výkonom neodkladného opatrenia.

12. Obsah neodkladných opatrení v zmysle § 325 ods. 2 písm. f) až h) CSP <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>> vychádza zo znenia čl. 3.1 nariadenia Európskeho Parlamentu a Rady (EÚ) č. 606/2013 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=mv2tgxzsgaytgx3sga3dans7onvq>> z 12. júna 2013 o vzájomnom uznávaní ochranných opatrení v občianskych veciach. Ide o opatrenia vydané v záujme ochrany jednotlivých osôb, ak existujú závažné dôvody domnievať sa, že je ohrozený ich život, telesná, duševná alebo sexuálna integrita, osobná sloboda alebo bezpečnosť. Primárnym účelom je zabránenie akejkoľvek forme rodovo motivovaného násillia alebo násillia v blízkych vzťahoch, ako sú fyzické násillie, obťažovanie, sexuálne násillie, prenasledovanie, zastrašovanie alebo iné formy nepriameho nátlaku. Chránenej osobe má byť v odôvodnených prípadoch poskytnutá okamžitá a efektívna súdna ochrana. Obdobne ako pri neodkladnom opatrení v zmysle § 325 <<https://www.beck-online.sk/bo/document-view.seam?documentId=pj5f6mrqge2v6mjwga>> ods. 2 písm. e) CSP, musí mať súd za osvedčené ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľa konaním osoby, proti ktorej návrh na nariadenie neodkladného opatrenia smeruje. V tom sa účel neodkladných opatrení podľa písm. e) a písm. f) do určitej miery prekrýva. Ohrozenie telesnej alebo duševnej integrity navrhovateľ spravidla osvedčuje lekárskymi správami, trestným oznámením, čestným vyhlásením tretej osoby (v pozícii svedka incidentu), písomnou, elektronickou alebo telefonickou komunikáciou a pod. Pokiaľ ide o účinky tohto druhu neodkladného opatrenia, najzávažnejší je zákaz alebo obmedzenie vstupu do domu, bytu, na pracovisko alebo iné miesto, kde zákon výslovne vyžaduje, aby povinná osoba svojím konaním ohrozovala telesnú alebo duševnú integritu navrhovateľa. Zákaz alebo obmedzenie komunikácie a zákaz alebo obmedzenie priblíženia sa na určitú vzdialenosť [písm. h)], ako menej závažné zásahy do osobných slobôd povinného, sú ex lege podmienené tým, že zakázaným správaním by telesná alebo duševná integrita navrhovateľa mohla byť ohrozená. Aj túto skutočnosť však musí navrhovateľ pred nariadením neodkladného opatrenia relevantným spôsobom osvedčiť. Obydlím pritom nemusí byť dom alebo byt na adrese, ktorá je podľa predpisov správneho práva evidovaná ako adresa trvalého, resp. prechodného pobytu chránenej osoby. Rozhodujúci je faktický stav užívania obydlia za účelom bývania. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je rovnako irelevantné, či v prospech žalovaného svedčí vlastnícke alebo iné subjektívne právo vo vzťahu k dotknutému domu alebo bytu.

13. Aplikácia neodkladného opatrenia v zmysle § 325 ods. 2 písm. e/, g/ i h/ CSP je aktuálnym a účinným prostriedkom preventívneho riešenia problematiky násillia. Násillie možno vo všeobecnosti definovať ako úmyselné použitie fyzickej sily alebo moci, buď len pravdepodobne ohrozené alebo skutočné, proti osobe alebo proti určitej skupine alebo spoločenstvu, ktoré buď má za následok alebo má vysokú pravdepodobnosť následku poranenia, psychickej škody a podobne. Násillie znamená najčastejšie označenie jednorazového fyzického útoku, resp. postupu, pri ktorom človek spôsobuje ujmu druhému človeku. Iná charakteristika násillia hovorí o akýchkoľvek útokoch, vrátane zanedbávania, ktoré ovplyvňujú život, fyzickú a psychickú integritu alebo slobodu jednotlivca, alebo poškodzujú rozvoj jeho osobnosti. Neodmysliteľnou kategóriou násillia je bolesť a hrozba bolesti. (viď napr. uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 5MCdo10/2012).

14. Súd po oboznámení sa s návrhom žalobkyne na nariadenie neodkladného opatrenia mal zato, že návrh na nariadenie neodkladného opatrenia je dôvodný. Žalobkyňa dostatočne opísala rozhodujúce skutočnosti odôvodňujúce potrebu neodkladnej úpravy pomerov. Zo žalobkyňou preložených dôkazov vyplýva hrubé správanie žalovaného voči žalobkyňi, urážky, fyzický útok, ktorý si vyžiadal ošetrovanie žalobkyne, čoho dôsledkom bolo to, že žalobkyňa podala trestné oznámenie. Agresívne správanie žalovaného preukazujú aj rozhodnutia o priestupkoch. Súd má za to, že nie je dôvod spochybňovať tvrdenie žalobkyne, že má obavy o svoje zdravie, už aj s poukazom na to, že žalovaný je jej syn. Ak žalobkyňa subjektívne pociťuje hrozbu z násillného chovania a ohrozovania zo strany žalovaného s prihliadnutím k predchádzajúcim skúsenostiam s ním a vzhľadom k tomu, že tvrdené skutočnosti netreba

preukazovať, ale postačuje ich osvedčenie, nie je namieste námietka, že žalobkyňa tvrdené skutočnosti nepreukázala (viď uznesenie Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. I.ÚS 1247/08).

15. Súd považuje za potrebné zdôrazniť, že neodkladné opatrenie nie je konečným rozhodnutím a jeho účelom je dočasná úprava pomerov účastníkov. Pred nariadením neodkladného opatrenia preto postačuje, ak je osvedčené dôvodné podozrenie z násillia. Osvedčenie dôvodného podozrenia z násillia znamená, že súd pomocou ponúknutých dôkazných prostriedkov zisťuje najvýznamnejšie skutočnosti (teda nie všetky rozhodujúce), pričom postačuje, že osvedčená skutočnosť sa mu vzhľadom na všetky okolnosti javí ako nanajvýš pravdepodobná.

16. Žalobkyňa svojimi tvrdeniami a predloženými listinnými dôkazmi podľa názoru súdu dostatočne osvedčila dôvodnosť a trvanie nároku. Preukázané násillné správanie zo strany žalovaného nepochybne dostatočne osvedčuje potrebu nariadiť neodkladné opatrenie, ktorým bude žalobkyňa preventívne chránená tým, že žalovaný nemôže vstupovať do domu, v ktorom žalobkyňa trávi prevažnú časť svojho života, kde má trvalý pobyt a ku ktorému žalovaný nemá žiaden právny vzťah.

17. Z vyššie uvedených dôvodov súd zakázal žalovanému priblížiť sa k žalobkyni na vzdialenosť menšiu ako 10 metrov. Túto vzdialenosť súd považoval za dostatočnú, pričom týmto súd poskytne žalobkyni ochranu pred možným budúcim negatívnym konaním zo strany žalovaného a žalovanému zároveň za predpokladu rešpektovania zákazu nariadeného týmto neodkladným opatrením nijaká ujma nevznikne. Vzdialenosť zákazu priblíženia sa je podľa názoru súdu dostačujúca na prevenciu ďalších prípadných útokov žalovaného a zároveň neprimerane neobmedzuje slobodu jeho pohybu. Toto obmedzenie sa nevzťahuje na situácie, keď žalobkyňa dá súhlas na to, aby sa žalovaný priblížil aj na bližšiu vzdialenosť a rovnako sa nevzťahuje na situácie, keď sa má žalobkyňa a žalovaný ocitnúť spolu v budove súdu alebo iného orgánu verejnej moci.

18. Žalobkyňa ako chránená osoba udelila súhlas s kontrolou dodržiavania povinnosti uloženej neodkladným opatrením, a preto súd rozhodol tak, ako je vo výrokovej časti a uložil žalovanému kontrolu dodržiavania povinnosti uloženej neodkladným opatrením kontrolnými prostriedkami. Súd v tejto súvislosti uvádza, že uloženie kontroly technickými prostriedkami je jediný účinný nástroj, ako zabezpečiť vykonateľnosť neodkladného opatrenia, v opačnom prípade by sa neodkladné opatrenie minulo účinku.

19. Podľa § 251 CSP, trovy konania sú všetky preukázané, odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré vzniknú v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva.

20. Podľa § 255 ods.1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

21. Podľa § 262 ods.1 CSP, o nároku na náhradu trov konania rozhodne aj bez návrhu súd v rozhodnutí, ktorým sa konanie končí.

22. Nakoľko ide o rozhodnutie o nariadení neodkladného opatrenia, ktoré súd považuje zároveň za rozhodnutie vo veci samej, rozhodol tiež o nároku na náhradu trov konania, ktorý patrí žalobkyni, ktorej neúspech bol iba v nepatrnej časti a to v rozsahu priblíženia sa.

23. Nakoľko má súd za to, že samotné neodkladné opatrenie postačuje na poskytnutie plnohodnotnej súdnej ochrany a na zabezpečenie trvalej úpravy pomerov medzi stranami (z dôvodu, že žalovaný nemá žiadny právny titul na užívanie obydlia ako vlastníka, spoluvlastníka, nájomca a pod.), súd nariadil neodkladné opatrenie bez toho, aby súčasne žalobkyni uložil povinnosť podať v určitej lehote žalobu vo veci samej. V záujme rovnosti sporových strán a zabezpečenia adekvátnej ochrany práv a oprávnených záujmov žalovaného, proti ktorému toto neodkladné opatrenie smeruje, súd v zmysle § 337 ods. 1 CSP tohto poučil tak, ako je uvedené vo výroku X. rozhodnutia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Prešove.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).